

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Színház építéshez.

Zombor, január 18.

Legutóbb határozott hangon törtünk pálcát a színházépítés mellett. Helyesnek és szükségesnek véljük, hogy a sajtó egy a városra nézve ilyen fontos kérdésben bátor hangon emeljen szót egy kulturgócponthoz elhanyagolt vitális érdekének megóvásáért.

Kétségtelen ugyanis, hogy Zombor városnak ugyanis, mint szabad királyi városnak, de ugyanis mint megyeszékhelynek igénye van a kulturgócponthoz jelzőre. Természetes az is, hogy ezen diszes jelző kiérdemlése áldozatokat kíván attól a közönségtől, mely ezt a várost lakja, melynek hivatása kell, hogy legyen az, miszerint a közelből, távolból beseregő vidékieket oly közszórakozásokhoz juttassa, melyek kívánatossá, kellemessé tegyék a herándult embereknek az ittartózkodást, ne csak azt, de oly kapcsolatot létesítsen a komolyabb és jobb szórakozást kereső vidékiek részére, mely a város felkeresését, sőt a hosszabb ittlakást, esetleg az állandó megtelepedést vonja maga után egyes független magánzók részéről.

A vármegye közönsége áldozatot nem kimélve létesítette egymásután az új vonalakat, hogy így a vármegye székhelyéhez közelebb hozza a megye különböző pontjain lakó embereket. Kérdezzük, látja-e a vármegye közönsége ezen áldozatkészségének csak némi hasznát ez a város? Mi, akik itt lakunk és figyelemmel kísérjük az itteni állapotokat, a feltett kérdésre csak nemmel felelhetünk. De egyszersmind megkérdezzük miért van mindez így? Meg is felelünk a kérdésre, azért mivel Zombor azon szerencsétlen vidéki nagyobb városok közé tartozik, amely érkező idegének számára semminemű közszórakozást nyújtani nem képes.

Kezdjük sorra, van-e ennek a városnak modern étterme, kávéháza, báli terme, hangverseny terme — mindezen nincsen, ellenben van színháza, node ez a színház nem elegendő arra, hogy a város saját közönségének igényeit kielégítse, annál kevésbé arra, hogy a vidék közönségét befogadja. Az egész sziniszazon alatt, leszámítva egy-két esetet, teljes lehetetlenség lett volna csak egy vidéki embert a színházba beszorítani, az pedig éppen a lehetetlenségek közé tartozott volna, hogy vidéki család páholyt szerezhetett volna magának. Holott mindezen megváltoznék, ha a város egy modern, legalább 600 ember befogadására alkalmas színházat építtet és bocsájt a helybeli és vidéki közönség rendelkezésére.

Szent meggyőződésünk, a színházépítés nem oly nehéz kérdés, mely egy kevés jóakaratu agilis munkával megoldható nem volna. Megoldották ezt a kérdést több magyarországi szerényebb viszonyok között levő városban, így legutóbb Egerben és Veszprémben, különösen az utóbbi helyen épült igen szép, igen modern színház, pedig ki vonná kétségbe, hogy ez a város jobb viszonyok között volna, mint a mienk, egy lelkes ember, egy kis önzetlen munka és megvan a színház, ez újból és ismét a mi nézetünk, a pénzkérdés a mai korban egy ilyen fontos, mondhatni modern életszükséglet megadásánál szerepet nem játszik, de nem is játszhat.

Egy kis élet, egy kis pezsgő élet, ez után sóvárgunk mi, ezt kell felidézni minden módon, minden eszközzel, mely rendelkezésre áll, arra kell törekednünk, hogy városunkat emeljük, szinesítsük, hozzáférhetővé tegyük közintézményeinket úgy e város közönségének, mint a vidéknek, ez legyen feladatunk s ezen feladatunk legelsője a színház felépítése,

mely nagy lépéssel viszi a várost eme feladatának megoldása felé!

A színházépítés mindenekelőtt, ez legyen a jelszó! Küldje ki a város haladéktalanul mérnökét oly megbizással, szemlélje meg az egri, a veszprémi színházakat, melyek a mi igényeinknek megfelelőek lennének, fogjon hozzá sürgősen a kivitelhez, ezzel tartozik önmagának, tartozik az egész megye közönségének!

Zombori levél.

1909. január közepén.

Kilencedikén igen kellemes vasárnapja volt a Szabad Lyceumnak. A városháza gyűléstermébe nem fért be a közönség; száznál többen, a hely szűkes voltán sajnálkozva visszafordulva és elléptek. Kohlmann tanár urnak mélyen járó előadásai mindig szépszámú közönséget vonzottak a városházába; Petőfi költészete minden koré, tehát bennünket is közelről érdekel és ez a két körülmény mégse birta volna polgártársainknak akkora tömegét mozgósítani, ha az előadás nem lett volna többféle énekszámval, zenével és szavalattal körülüldözelve.

Igy bizony, hiába okoskodunk, restelkedünk és méltatlankodunk, ez nincs más képen. A tömegagnak azt az ingerülettelletét, amely szükséges ahhoz, hogy a hétköznapi gondolatmenetből kiemelkedjék és újabb tudományos vagy ethikai impressziókat befogadjon, nem lehet egyszerűen előszóval megadnunk neki. A profán logosznak csak úgy van szuggerraló hatása, ha segítőtársakul magával hozza az erőtikumot, az alantjáró tréfát, a zenét vagy a képeknek változó sorozatát. Ezt a fontos tényezőt sohase hagyja ki számvetéséből a Szabad Lyceum vezetősége. A közönség nem hivta őket, önként ajánlkoztak, hát iparkodjanak kellemesen udvarias vendéglátó gazdák lenni.

Az erotika és a karzatnak való tréfa nekik dou't, hát muzsikáljanak, énekeljenek, szavaljanak és mozgassák a nagyobbított fényképeket, akkor mindig lesz közönségünk több, mint amennyi a terembe fér és sohase lesz alkalmuk panaszkodni a pártolás csekély volta miatt. Csak ne panaszkodni. Minden

**LEGYEZŐK, BÁLIKEZTYŰK, DIVATOS CSIPKÉK, FÉRFI-
 INGER, NYAKKENDŐK, KALAPOK, TOMBOLATÁRGYAK.**
 Nagy választék! Villanyos csillárok! Olcsó árka!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TÖZSDE MELLETT.

panaszok a gyöngesség bevallása és minden gyöngesség különösen pedig az, amely kénytelen bevallani, hogy nem bírja megtenni azt, amire vállalkozott, a jobbaknál vállonogatva sajnálkozó részvétét, a nem túlságosan jóknál pedig kaján kárörömet provokál. Kívánom, hogy a mi Szabad Lyceumunk vezetősége meg legyen kimélve mind a kettőtől.

Csak törtessenek bátran előre a nemesen emberséges cél felé, ha másképpen nem lehet, hát zenével és vetített képekkel, de előre. Hiszen látjuk, hogy a Szabad Egyetem minden tantárgyat, amit előadat, vetített képekkel illusztráltat, hát mért röstelkednének a zomboriak egy kis ének, szavaltat, muzsika és mozi miatt. Hogy fáradtságos és költséges mindezeket minden vasárnapra előteremteni, ez is igaz, de végre is nem nagy baj, ha egyik másik vasárnapon a zeneértők és Krump tanár ur pihenni fognak és az se baj, ha egyszer-másszor mi közönség is pihenni fogunk.

No ha már ilyen szépen benne vagyunk az egymást megbecsülő engedékenységekben, talán hajlandó lesz a vezetőség még egy pontban türelmes keresztényi szeretettel engedni a mi kedves közönségünk kívánalmának. A Gozdsu Elek inaugurálta posti rezervatikka gondolok, amikor ő úgy rendelkezett, hogy Latinovits tanácsos ur szobájában vagy egy tucat széket tartsanak mintegy dugaszban, hogy ezeket közvetlenül az előadás kezdete előtt, az ő külön jóismerősei részére az első sor elé helyezték.

Egyenlőség stb. stb. hangzott, jobban mondva mormolódott itt is, ott is. Mintha az élet sok-sok nyilvánulásaiban valahol volna teljes egyenlőség, mintha helyes lenne, hogy a lusta és pazarló munkás egyazon jövedelmet kapja a szorgalmas, takarékos munkással, mintha igazságos lenne, hogy az ösmeretlen, korlátoltabb műveltségű ember ép olyan tiszteletben részesüljön, mint a tehetségesebb és ösmertebb egyéniség, mintha okos dolog lenne a kontárkodónak munkáját egy sorba helyezni az ihletett művészeivel. Nincsen teljes egyenlőség sehose és ebben a mi vonatkozásunkban még annyira se lehet,

mint máshol. Az egyenlőség elvének eleget tettek avval, hogy nem szednek belépési díjat.

Amióta nincsenek rezervált székek, elmaradt a közönségnek társadalmian előkelőbb része és erre, ahelyett, hogy a szent egyenlőség nevében dagadozott volna a mi polgári — polgárnői — önértékünk egyszerűen el-elmaradoznak a mi asszonykánk is, mert oda, ahová az előkelőbbek nem járnak, csak nem mehetnek el a mi demokratikusnak csufolt, de valójában szörnyen arisztokráciás allűrökkel megáldott feleségeink.

Jól tenné a Szabad Lyceum vezetősége, ha azt a régiebb rendet ismét föllevenitené.

Gozdsu Elekről beszélve, eszembe jut az ő szindarabja, a félisten. Ebben a darabban Romeo és Julia örökszép kettőse a festőművész szívében és műtermében játszódik le. Szépen van megírva és jól játszották. Ebben a keretben mondja el Gozdsu a művészetéről, a művészies szépről, vonatkozással a természethez, az ő nézeteit. Ezt nemcsak szépen, hanem nagyon magas nézőpontjából igen okosan mondja el. Nekünk is jut belőle egy kis tanulság. Ha igaz, hogy Venezia művészeinek és köznépeinek nem tetszettek a Giorgione festette falak, mert a művész nem azt a zsánert festette, amelyet az ő szemük megszokott szépek tekinteni, mert az új festményeknek szomorúságosan büntető tendenciáját meg sem értették, akkor ne csodálkozzon senki azon, hogy mi sokat néző és keveset látó zomboriak legjobban szeretjük a francia külső boulevardok vigoperettjeit. Ezekben van paraszti erotikum és durva tréfa elég és ezekhez viszik el a fiatal leánykát, hogy aztán muzsikáról beszélhessen Bodóné, mikor a bor árát kéri.

Kabos Márton.

Az iparosok mozgalmá.*)

Bármennyire is tiszteljük a *Tulipán Szövetség* törekvését, amelylyel a magyar ipar fejlesztésének érdekében közreműködik, be kell látnunk, hogy az a megkezdett módon célra nem vezet.

*) Iparos kézből vesszük e sorokat s annál későbbesen közreadjuk, mert megtudjuk belőlük, hogyan gondolkodnak kis iparosaink a saját dolgaikról.

Vagy várhatjuk-e mi joggal az osztrák vagy német gyárostól, hogy a java részben az ő selejtezett gépeivel alkotott magyar cipő- vagy papírgyárat versenyre képessé, virágzóvá tenni törekedjék a saját hazai gyáranak rovására, mikor emiatt még a hazáruuló bélyeget is rája sütnék otthon?

Nem! Neki az államának tartozó honpolgári kötelességből is minden eszközt fel kell használnia, hogy a mi törekvésünknek utját állja. És ezt meg is teszi.

A hiba tehát ott van, hogy a magyar gyári ipar agyontámogatása mellett alig akad a kisiparra vesztegethető idő vagy pénz: pedig a kisipar a nagyipari állam gyökere lévén, a legkörültekintőbb gondozást kívánja.

A zombori iparosok tudatára ébredtek annak, hogy az iparosok érdekét egyedül az iparosok tudják eredményesen előre vinni. Vettek hát egy szép, nagy házat, egyesítették ott az ipartestülettel az iparoskört, a dalárdát, a betegségélyező és munkásbiztosító pénztárakat.

Ma már két osztálya működik e fődél alatt az ipartanfolyamnak és ami az iparoság előmenetelét legjobban viszi előre: ott az iparoság eszméinek kicserélése végett összejöveleteket rendeznek és szakmánként barátságos egyetértéssel dolgoznak a közös érdekek biztosításáért.

Szépen megfér a hasznos a kellemessel az iparos olvasó teremben is. Ott találjuk ma már az élelapok és a politikai lapok mellett az iparos dolgokat tárgyaló szaklapokat is.

Ha mindezt figyelemmel kísérjük, át kell látnunk, hogy a zombori iparoság a jövő iparos társadalom alapjának kiépítésénél erősen közreműködik.

De építenie kell az iparoságnak amugy is.

Mert kell, hogy az iparos tanfolyamok lehetőleg mind otthon tartassanak meg; kell, hogy a tanonc-, a segéd-, a mestermunkák néha-néha kiálltassanak, még pedig otthon álltassanak ki, mert kell, hogy az iparoságnak természetes fejlődésével együtt fejlődjék az a hely is, mely az elmondottak alapján joggal várható sok szép és hasznos dolgot lesz hivatva magába fogadni.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Téli kép.

Borong a nap, közelg az alkony,
Bús asszony ül az utcasarkon,
Irgalmat esdve, könyben ázva
Tekint a sürgő sokaságra.

Keblére, mig gyász, gondok nyomják,
Óva szoritja kis porontyát
Mintha félne: a sors haragja
Nehogy még azt is elragadja.

És a kis, gyöngé jószág enyhén
Alszik ott édes anyja keblén,
Simulva annak hő szívéhez:
A téli fagyból mit sem érez.

S az emberek, kik arra mennek,
Durván zavarják fel a csendet,
Egy sem törődik, hogy a lárma
Zaján fölébred a kis árva.

Pedig az Isten ellen tesz, ki
Azt a gyermeket felébreszti!
Ki tudja: mig a sirig bolygott,
Lesz még valaha ilyen boldog?

Mert múltak majd a gyermekévek,
Jönni fog majd a férfi élet,
S mitől az anyja most úgy reszket:
Nyomor, hideg akkor is lesznek.

De a kebel mely melengette,
Maroknyi porrá lesz majd esve,
Melyre a búból, fájdalomból
Vissza többé hiába gondol!

Mint a vándor, ki télidőben
Vesződik gyilkos hómezőben,
S meleg tavaszra gondol vissza,
Mely régen el van már viritva!

Jakab Ödön.

A meglepetés.

A néhány hét előtt lefolyt karácsonyi ünnepet megelőző napon történt, hogy ajtó-

mon kopogtattak... „Tessék!“... A levélhordó lépett be... „Várvolgyi Ibolyka kisasszony?“... Igenlő bólintásomra postai értesítéseket adott át... Mamától... Ahá, ez a karácsonyi ajándék.

— Kató, siessen el a postára s hozza el a csomagot!

Az Isten szerelmeért! Meddig tart, mig ez a leány leveti a papucsait és felveszi cipőit! Mily lomhán vánszorog le a lépcsőkön. Most meg a házmesternéval fecseg. Már fél-órája, hogy elment. Régen itt lehetne már.

— Végre megjön. Milyen hosszukás csomagot hoz. Vajjon mi lehet benne? Hol az olló? Valóban, most nem volna türelmem a spárgát lassan felbontani. Néhány merész vágás, a doboz feltárul s láthatóvá válik egy hosszú, selyempapírba göngyölt tárgy és egy levél.

Előbb el kell olvasnom a kedves levelet. Mama kezeirása. Amit csak egy gyengéd anyai szív kívánhat, mind kimosolyog a drága sorokból. Azután azt írja mama többi közt, hogy szívesen fogadjam az esernyőt, melyet azért küld, mivel beállt a havazás s most hasznát vehetem.

A csomagban néhány kisebb tárgy volt, amiket nővéreim küldtek, meg az elmaradhatlan sütemény, melyet senki olyan jól készíteni nem tud, mint édesanyám. És milyen remek esernyő! Szegény mama! Mennyire

Egészen könnyen építhetne a zombori iparosság, ha például a nemescélu Tulipán Szövetségtől vagy az államtól amolyan kamat nélküli kölcsönként csak egy tizezer forintocskát kapna. De ütközzék az építkezés bármily nehézségeibe, építenie kell! Mert még annak a nyomorult csigának is nő a háza, ha nő a teste.

A szegedi pénzügyigazgató leánya az aradi színpadon.

Műkedvelőből — művésznő.

Zombor, 1909. január 18.

Rendkívüli érdekes és vonzó két fényes színházi estélyben lesz része közelebb az aradi közönségnek. Egy előkelő fiatal asszony, aki még soha sem volt színpadon mutatkozik be, és pedig egy operette és egy opera címszerepében mint kész primadonna, igazi vérbeli művésznő.

Az érdekes művészasszony kelemenfalvi Ternovszky Alajos kir. tanácsos, szegedi kir. pénzügyigazgató leánya, akinek nagy művészetében, fényes tehetségében csak most volt alkalma gyönyörködni a szegedi közönségnek. Az ottani nőiparegyesület alapja gyarapítására rendezett két fényes színházi estélyt, amelynek legfőbb érdekességét Ternovszky Margitnak az „Aranyvirág” című operettében való bemutatkozása volt.

A szerep rendkívüli nehéz. Felvonásról-felvonásra táncok, tarantellák, kékvókok vannak és az első felvonásban épen háromszor kell öltözködni. A bájos műkedvelő merész vállalkozása elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintett a szegedi közönség.

A két előadás fényesen sikerült, a bájos műkedvelő ritka szép énekével, gyönyörű táncával, finom játékával teljesen elragadta a közönséget, amely a két napon keresztül valóságos ünnepelt és elhalmozta virágokkal a gyönyörű művészasszonyt. A kritika is a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg Ternovszky Margit művészetéről, amely épen háromezer koronát jövedelmezett a jótékony célnak.

Szendrey Mihály, az aradi nemzeti színház igazgatója hosszas utánjárással, fáradsággal és fényes ígéretekkel megnyerte Ternovszky Margitot arra, hogy művészetét, amelyről már sokat hallott az aradi közönség is, mutassa be Aradon is. Február hó második felében, vagy március hó első napjaiban két egymásután következő napon mutatkozik be Ternovszky Margit Aradon, és pedig valószínűleg egy opera és operette előadás keretében.

Az aradi közönség nagy érdeklődéssel és várakozással tekint a két fényes színházi estély elé, melyben egy előkelő, fiatal urasszony, mint kész igazi nagy művésznő mutatkozik be az aradi színházba járó közönségnek.

A két érdekes színházi estélyre számosan készülnek átrándulni Szegedről, de a közeli vidékről is, hol a bájos szegedi műkedvelő-primadonnának nagy előkelő ismeretsége van.

Polgár Károly, a zombori színház kitűnő igazgatója szintén tárgyalásokat folytatott Ternovszky Margittal aziránt, hogy bemutatkozzék a zombori közönség előtt is. Igazán sajnáljuk, hogy a tárgyalások megállapodásra nem vezettek az alatt az idő alatt, míg színi évadunk tartott. Reméljük azonban, hogy a jövő évadban nekünk is módunkban lesz Ternovszky Margit művészetében gyönyörködnünk.

A Ternovszky-család különben is nagyon ismert Zomborban, hol sokáig működött Ternovszky Alajos kir. tanácsos, szegedi pénzügyigazgató és Ternovszky Béla marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai elnök (a zombori kincstári ügyészségnél kezdette meg pályáját) a művésznő nagybátyja.

A zombori jótékony magyar nőegylet álarcos-bálja.

Fényesen sikerült bált rendezett a jótékony magyar nőegylet f. hó 16-án a megyeháza nagytermében.

Az izlésesen feldiszipített teremben kevéssel 9 óra után megkezdődött a sürgésforgás és a sok fiatalember kíváncsian találgatta kit rejteget maga alatt a kék dominó, melyben néhányan a leányok közül megjelentek. De alig-alig sikerült a dominós hölgyek kiletét megtudni és csak akkor, midőn a dominók eltűntek és báli ruhákban jelen-

tek meg ismét a hölgyek, lehetett megtudni kik voltak dominóban.

A katonazenekar 1/10 órakor rázendített egy marschra és utána kezdetét vette a bál.

Jó kedélyhangulatban a reggeli órákig maradt együtt a közönség.

Sajnálattal lehetett azonban tapasztalni, hogy a zombori közönség nagyon gyéren jelent meg a bálon, úgy hogy csaknem többen voltak a vidékiek, mint a helybeliek közül. Hogy mi ennek az oka, nem tudjuk; pedig megérdemelte volna a nőegylet a közönség nagyobb pártolását annál is inkább, mert mindent elkövetett az est élvezetessé tételére.

A bál sikere a vigalmi bizottság érdeme, de különösen Preszly Jánosné és Sági Samuné voltak azok, kik fáradhatatlanul működtek közre az anyagi siker érdekében.

Akik ott voltak jól mulattak. Táncosokban sem volt hiány. A leányok és általában a tánc kedvelő hölgyek nem panaszkodhatnak.

A jó hangulatot bizonyítja az is, hogy egy kis vidéki kolónia morza bált rendezett bál utáni napon az elefántban és ifjuságunk egyik közkedvelt tagja tambura zenéről is gondoskodott, úgy, hogy a vonat indulásáig vigan járták a fáradságot nem ismerő leányok és fiúk a csárdást és kólót.

A megjelent hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Asszonyok: Gróf Bombelesz Alajosné, dr. Bruck Árminné, Blumenthal Károlyné, dr. Buják Józsefné, dr. Cseryus Pálné, özv. Dekaupilné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Ertl Jánosné (Hódság), Faragó Jánosné, Fratricsevi Gízella, Frusa Tivadarné, dr. Frank Zoltánné, dr. Gaál Istvánné, Gehring Edéné, Grumann Károlyné, Halm Ottóné, Hévizy Józsefné, dr. Jovánovits Józsefné, Jablonszky Aladárné, Jusits Antalné, Kohut Henrikné, Kohut Kálmánné, dr. Késmárky Béláné, Kende Ignácné, özv. Körmendyné, Kirchner Károlyné, Korény Béláné (Hódság), Latinovits Stanciné, dr. Legrand Ferencné (Hódság), özv. Lositz Alajosné (Bezdan), Molnár Károlyné, Marschall Béláné, Margalits Edéné, dr. Németh Arturné, Nagy Istvánné (Palánka), Nagy Ákosné (Palánka), Popp Györgyné, Preszly Jánosné, Rausch Alfrédné (Hódság), Ratkó

takarékoskodhatott háztartási pénzével, hogy ilyen értékes esernyőt küldhetett nekem, — nekem pedig nem is volt rá szükségem.

S ennek magam vagyok az oka. Kopogtatnak... „Tessék!”... Megint a levélhordó... A délutáni vonattal három csomag érkezett részemre.

— Kató, fusson megint a postára és hozza el a küldeményeket!

Egy csomagot Terka néni küld, a másik Károly bátyámtól, a harmadik öcsémtől, Ottótól való.

A kedves fiúk! Nem feledkeztek meg rólam. És Terka néni! Nem emlékszem, hogy évek óta valamit ajándékozott volna nekem.

Kató megjött és elhozta a csomagokat, melyeknek alakja annyira hasonlított a mama csomagjához. Szívem hangosan dobogott. Nem, nem! Lehetetlen, hogy mindannyian ugyanazt gondolhatták! Lássuk csak!

Legelőször, a ritkaság kedvéért, Terka néni csomagja kerül felbontásra. Épp oly titokzatos, hosszukás tárgy, — fent egy levél.

„Kedves hugom!

Mint hogy nyáron említetted, hogy új esernyőt kívánsz magadnak, ime, küldök egyet. Persze, az esernyő nem selyemből készült, ha azonban megütöm a főnyereményt, úgy értékesebb ajándékkal foglak meglepni. Boldog karácsonyi ünnepeket kívánok.

Terka.”

Terka néni ugyanis legfiatalabb korunktól fogva minden ígérteit a főnyereményhez fűzi. Kissé féltékeny nyultam a harmadik csomaghoz, melyet Károly bátyám, a nevelő küldött. Tartalma: egy hosszukás, selyempapírba göngyölt tárgy, a levél így hangzik:

„Kedves Ibolyka!

Szívesen lepnék meg valamivel, ami nagy örömet szerezne neked. Minthogy azonban mi férfiak nem mindig találjuk el a hölgyek izlését, felkértem a városba menő nevelőnő kisasszonyt, hogy vegyen számodra egy csinos esernyőt, mert emlékszem, hogy kívántál egyet magadnak. Fogadd stb., stb.”

Itt újabb szerencsekívánatok következtek. Örültem ugyan a levélnek, de mégis kissé boszankodtam a küldemény miatt.

Most a negyedik csomag kerül sorra. Ezt a mindig jókedvű Ottó öcsém küldi. Minthogy már előre meg voltam győződve, hogy esernyő van benne, a levelet vettem legelőbb kézbe. A neki sajátos lakonikus modorban volt tartva és így hangzott:

„Kedves nővérem!

A nyáron megígértem mindnyájatoknak, hogy karácsonyra egyenkint meg foglak benneteket lepni valami ajándékkal, minthogy most már jövedelmem van. Fogadd tehát szívesen ajándékomat, amely,

ha nem is értékével, legalább hosszával tűnik ki. Kellemes szórakozást kíván a felolvasásokra szívtő, őszintén szerető öcséd

Ottó,
a filozopter.

Mindig a régi! Jókedvű, jószívű, pontos a levélírásban, de lehetőleg lakonikus. Különös érzés fogott el. A hála ily sok szerszetért és figyelemért elfojtotta bennem az afelett érzett boszút, hogy négy egyforma ajándékot kaptam. S mindezt én magam okoztam, mert a nyáron eléggé meggondolatlanul reppent el szájamon az a kívánság, hogy esernyőhöz jussak. Az ajándékozók persze nem gondoltak arra, hogy időközben már magam vásároltam esernyőt.

Mit csináljak már most öt esernyővel?

Bazárt rendezek be velők? Melyiket adjam el? Hiszen mindegyik oly kedves és értékes nekem! Tehát csak azt a sárkányfejűt fogom eladni, amit magam vásároltam.

Amikor tehát összes ajándékozni vágyó barátaimat és barátnőimet van szerencsém ezennel tisztelettel értesíteni, hogy esernyőm már van, legyen szabad tisztelt hölgyismerőseimtől megkérdeni:

„Hölgyeim, kinek van szüksége sárkánynyelű esernyőre?”

Zsigmondné, Rittinger Antalné, Reviczky (Palánka), Sztankovits Györgyné, dr. Scherer Arminné, Scherer Rudolfné, Szondy Mátyásné, Stvrteczky Ferencné, Sztrilich Zsigmondné, öz. Sztrilich Mária, Szmolenszky Józsefné, Sztojsits Arkádné, Salgó Lászlóné, Sefanovits Katica (Versece), Tarczay Istvánné, Tomcsányi Aladárné, Trischler Ferencné, Trischler Károlyné, Wámoscher Áronné, Wámoscher Gézané, öz. Wolf Vendelné, Weidinger Lajosné, Zombory Lajosné.

Leányok: Gróf Bombelesz Etelka, Donoszlovits Erike, Ertl Dodika (Hódság), Falcone Helén, Gehring Mici, Gehring Lenke, Hoffmann Böske, Horvátovits Margitka, Janovits Karola, Jovánovits Leona, Jusits Margit, Kirchner Madlén, Korény Ella (Hódság), Lederer nővérek (Kula), Nagy Ilona (Palánka), Pekánovits Katica, Pekánovits Olga, Preszly Nelli, Ratkó Baby, Sztojsits Piroška, Vojnits Ilonka, Wámoscher Margit, Willmann Irma (Hódság), Vissy Vilma (Hódság), Vissy Olga (Hódság), Zombory Erzsike.

H I R E K .

Augusztia főhercegnő vármegyénk alispánjához.

— Saját tudósítónktól. —

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület halottak napja alkalmából a magyar társadalomhoz azzal a kéréssel fordult, hogy a tüdőbetegeknek csak egy virágszálat adjon. Bajsai Vojnits István vármegyénk alispánja igen lelkes hangon felhívásban kérte fel Bács-Bodrog vármegye járásainak főszolgabíróját, hogy az emberbaráti egyesület poétikus eszméinek a társadalomban minél több könyöröltes szívet megnyerjenek. Augusztia főhercegnő a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület fenkölt lelkű védnökője értesült alispánunk lelkes közbenlépéséről, aki sajátkezű aláírásával, a főhercegi monogrammal ékített, díszes kiállítású levélben köszönte meg alispánunk támogatását.

Augusztia főhercegnő levele a következő:

Alispán Úr!

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület elnöke jelentést tett nekem arról, hogy a szegénysorsú tüdőbetegek javára rendezett országos gyűjtés mily szép sikerrel járt. Indítatva érzem magam, mint a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület védője, hogy Alispán urnak, ki az emberbaráti ügy érdekében a járási főszolgabíró urakhoz és községi elöljárókhoz rendeletet intézett: köszönetet mondjak. Kérem tartsa meg a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületet továbbra is emberbaráti irgalmában.

Augusztia főhercegnő.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület most dolgozza föl a beérkezett adományok iratait, a melyből a megyénket illető részt annak idején mi is közzé tesszük. Az egész országból 94117 korona 58 fillért küldtek az egyesületnek.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Potz Antal őrszállási lakos joghallgatót díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgáltatásra a bácsalmási járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Előléptetés. Brust János okleveles jegyző óverbácsi lakos a cs. és kir. 6-ik gyalogezredhez tartalékos hadnagygyá kineveztetett.

Anyakönyvi felügyelő. A belügyminiszter az 1909/10. években Bács-Bodrog vármegye, valamint Baja, Szabadka, Ujvidék és Zombor város területén a felsőbb fokú anyakönyvi felügyelet helyszíni gyakorlásával Kathonay Domokos miniszteri titkárt bizta meg.

Kölcsönös áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kihut János szabadkai törvényszéki és dr. Tormágy Lambert topolyai járásbírói jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

Uj adminisztrátor. Szendelbach János káplán Csantavérre adminisztrátornak neveztetett ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Halmos Gusztáv titeli járásbírói díjnyokot a szegedi kir. törvényszékhez irnokká kinevezte.

Helyreigazítás. A zombori izr. nőegylet javára rendezett színelőadás alkalmával közzétett kimutatásból tévedésből a következő felülfizetések kihagyattak: Dr. Kabos Mártonné 10 kor., dr. Wollheimer Józsefné, dr. Bruck Jenőné, Schöffler Samu 5—5 kor., Spitzer Jakabné 4 kor., Németh I., Stvrteczky Mihály 2—2 kor., öz. dr. Spitzer Mórné 20 kor. Fogadják nemeslelkű adományaikért az elnökség hálás köszönetét.

Halálozás. Szláv Elemér nyug. vármegyei számvevő, Zombor szab. kir. város törvényhatóságának bizottsági tagja, a zombori takarékpénztár igazgatósági és a zombori Export gőzmalom felügyelő bizottsági tagja stb. folyó évi január hó 17-én délelőtt fél 10 órakor, életének 46-ik és boldog házasságának 20-ik évében váratlanul meghalt. Tetemei ma, kedden délelőtt 10 órakor fognak a gyászházban (Csendes-utca 4. sz.) a római katolikus egyházi szertartás szerint becsontatni és a plébánia-templomba vitetni, ahol a lelke üdvéért megtartandó engesztelő szentmise után a szent Rókus temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az elhunytat öz. Szláv Elemérné szül. Winkle Paula, felesége, Szláv Oszkár, Szláv Erzsike, Szláv Ilonka, gyermekei és nagyszámu rokonság gyászolja.

Adományok a szicíliai földrengés által sújtottak javára. A polgármesteri hivatalban folyó évi január hó 18-án a következő adományok folytak be a szicíliai földrengés által sújtottak javára: dr. Alföldy Árpád 5 kor., dr. Bugarszki Koszta 5 kor., Knappig Antal 2 kor., Latiuovits Szaniszló 2 kor., Veszelyovszky Péter 4 kor., dr. Lallosevits János 5 kor., Bieliczky Kálmán 2 kor., Konnyovits István Nikolin 20 kor., Karakásevits Milivoj 2 kor., dr. Danninger Ádám 20 kor., Blagojevits János 2 kor., Gyurisits György 4 kor., Szabó László 4 kor., Antits Milán 10 kor., Sztrilich Zsigmond 10 kor., 1909. évi január hó 17-iki utcai gyűjtés eredménye 7 kor. 41 fil. — Ugyr Mihály gyűjtőjén: Tóth Ferenc 60 fil., Dragodán Pál 1 kor., Ugyr Mihály 2 kor., Gain Vaszó 1 kor., Pintinger János 1 kor., Federer András 40 fil., Darázs Márk 40 fil., Hock János 40 fil., Márts Ernő 60 fil., Tápay Ágoston 60 fil., Nébl Ádám 60 fil., Gräber Mihály 60 fil., Rózsahegy Sándor 50 fil., Schöffler Ignác 60 fil., Kémenczi Imre 40 fil., Nikolits György 1 kor., Oszvald János 40 fil., Morber István 20 fil., Stryukits Vuja 20 fil., Jelacsits Márkó 20 fil., Potánkó Károly 60 fil., Paul Frigyes 40 fil., Raits István 60 fil., Szemes József 1 kor., Lutz Simon 1 kor. — Shtieszer Sándor 10 kor., dr. Thurszky Zsigmond 5 kor. — Összesen 136 kor. 41 fil.

Adomány. A m. kir. földmivélsügyi miniszter a bezdáni községi gazdakörnek 100 kötetből álló népkönyvtári gyűjteményt és a könyvek elhelyezésére szolgáló szekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

Esküvő. Ádám Sándor, az óverbácsi Hungária kendergyár részvénytársaság hivatalnokja ma tartja esküvőjét Haasz Irénkével Puhón.

Főszolgabírók fölemelt uti-átalánya. A belügyminiszter a vármegyék alispánjaihoz rendeletet intézett, mely szerint a főszolgabírók eddigi évi ezer korona uti-átalányát 1908. évi január hó 1-től visszamenőleg 1400 koronára emelte fel.

Farsangi multság. A zombori Iparos Dalárda február hó 1-én a polgári kaszinó összes helyiségeiben rendezte I. alapszabályszerű farsangi dal- és táncestélyét a következő műsorral: 1. Üdvözlő kar. Szent-Gáli Gyulától. Férfikar. Előadja a dalárda. Zongorán kíséri Lombos Albert. 2. A világjáró angolok. Előadják: Bozsánszki József, Krieg Károly, Kunák Jordán. 3. Fráter nóta. Hoppe Rezsőtől. Férfikar. Előadja a dalárda. 4. A kakuk. Kettősdal. Előadják: Hrabovszki István és Varga Kálmán. 5. A cseh muzsikuskok. Személyek: Karmester — Répits Ferenc. I. hegedős — Biebert János, Jáger Ferenc, Stebler Antal. II. hegedős — Scheib István, Szabó Gyula. Kontras — Basits József, Nagy Lajos. Nagybögös — Bogdán István, Partlics Károly. Kürtös — Ispánovits Mihály, Bozsánszki József. Fuvolás — Muits Sándor. Hárfás — Krieg Károly. Szoprán — Hrabovszki István. Tenor — Varga Kálmán. 6. Nem marad a piros rózsza... Kecskeméti híres vásár... Régi büne a lánynak... Hoppe Rezsőtől. Férfikar. Előadja a dalárda. 7. Alkaia királykisasszony eljegyzése. Nagy farsangi daljáték. — Disztrakomával és ökörsütéssel. Személyek: Micerinus fáraó — Krieg Károly. Alkaia a leánya — Hrabovszki István. Arab fejedelem — Muits Sándor. Indus maharadsa — Bozsánszki József. I. búbajos — Ispánovits Mihály. II. búbajos — Partlics Károly. III. búbajos — Répits Ferenc. IV. búbajos — Dvornák Vazul. Nagykövetek, udvari méltóságok, udvari zenekar, nép, szolgasereg. Műsor után tánc. Éjfélkor tombola. — Belépődíj személyenként 2 korona, családjegyi (3 személyre) 5 korona. Pártoló tagok tagsági jegyök első szelvényét a pénztárnál ráfizetés nélkül becserelik a belépőjeggyel. Kezdeté este 8 órakor.

Eljegyzés. Kacsvinszky Kálmán kir. tanácsos, Turóc és Zólyom vármegyék kir. pénzügyigazgatója és felesége szül. Buday Erzsébet leányát, Mariettát eljegyezte dr. Horváth Gyula rendőrkapitány, Besztercebányáról.

Felülfizetések. A zombori kath. legényegyesület folyó hó 17-én tartott színelőadása és táncmultsága alkalmával felülfizetni szivesek voltak a következők: Csernus Márton 30 fillér, Gräber Mihály 1 korona, Gyurjevits György 60 fillér, Knipl János 80 fillér, Kovacsits Radivoj 2 korona, Kurucz N. 1 korona 60 fillér, Matarits István 1 kor. 60 fillér, Mészáros Béla 80 fillér, Nébl Ádám 60 fillér, N. N. 80 fillér, Obláth Lipót 80 fill., Steinfeld Ödön 1 korona, Schlitter Lajos 60 fillér, Ugyr István 60 fillér, Ugyr Mihály 40 fillér, Vértesi Károly 1 korona és Wiener Mihályné 2 korona, melyért a nemes szívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége.

Hány ügyvéd van Bácskában?

Az ügyvédi kamara legutóbbi kimutatása szerint Bácskában nem kevesebb, mint háromszázegy ügyvéd van. És pedig: Apatiban 9, Adán 3, Baján 25, Bácsalmáson 9, Bezdán, Csantavér, Cservenka és Péterréven 1—1, Hódságon 5, Jánoshalmán, Moholon, Szenttamáson 2—2, Kulán 10, Magyarakanizsán 4, Óbecsén 16, Palánkán 7, Szabadkán 68, Títele 5, Topolyán 10, Ujvideken 50, Zentán 15, Zomborban 56 és Zsablyán 5 ügyvéd van.

Piknik. A kulai hölgyek folyó hó 23-án a polgári olvasóegylet helyiségében a Sportegylet javára pikniket rendeznek.

Palics kiépítése. Szabadka város tanácsa annak idején megbizta Jakab Dezső és Komor Marcel fővárosi építészeket, hogy a palicsi női hideg fürdő terveit készítsék el. A tervek elkészültek s azokat most mutatta be Jakab Dezső a tanácsnak, amely elfogadta és megbizta őt a részletes tervek és költségvetés elkészítésével.

Sulyos baleset. Lukity Márk a Baja és Ujvidék közt közlekedő 7111. számú lokomotív fűtője a mult napokban lokomotívja fűtésével volt elfoglalva, amidőn a rozoga mozdony egyik gőzvezető csöve megrepedt s a kicsapódó gőz leforrázta Lukity mindkét kezét, mellét és arcát. A szerencsétlenül járt embert nyomban beszállították a bajai kórházba.

Felolvasás. Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár folyó hó 17-én a városháza dísztermében Bosznia és Hercegovina földrajzáról tartott kerekded szép előadást. A nagyszámú közönség élénk érdeklődéssel hallgatta a szép előadást, melyet az előadó önmaga készítette, vetített képekkel élenítt. Az előadót a szépen egybegyűlt közönség előadása végeztével lelkesen megéljenezte.

Közzgyűlés. A zombori iparos dalárda folyó hó 17-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen megválasztotta az új tisztikart is. Elnökké ismét egyhangulag Tantner Ottót választotta meg. Igazgató: Gruda Pál; pénztáros: Ehrlich József; karmester: Szántó Károly; helyettes karmester: Lombos Albert; szertárnok: Répits Ferenc; jegyző: Krieg Károly; aljegyző: Muits Sándor. Választmányi tagok: Bogdán István, Stebler Antal, Hrabovszki István, Varga Kálmán, Ispánovits Mihály, Partlics Károly. Póttagok: Jager Ferenc, Biebert János, Bozsánszki József. Számvizsgálók: Bozsánszki János, Nagy Lajos, Makra Nándor. Helyettes számvizsgálók: Pataricza Lajos és Dvornák Miklós. Este az Iparoskörben bankett volt.

Tabitha-estély. Az újvidéki ág. hitv. ev. Tabitha nőegylet február hó 6-án nemzetközi népviseleti füzérkét rendez.

Halálozás. Noszkó Ernő kir. járásbírósi irnok a múlt héten 42-ik évében Topolyán meghalt.

Nyereménytárgyak kiállítása.

A Petőfi-ház tárgysorsjátékának főnyereményei már ott pompáznak a fővárosi forgalmasabb utcák kirakataiban. A Kossuth Lajos-utca 4. és Rákóczi-ut 1. szám alatt levő üzletek kirakataiban ragyogó fényben diszlik a 25,000 koronás briliánsokból összeállított ékszerkollektió, amelyből általános csodálat tárgyát képezi a 274 briliánstól ragyogó collie-re, mely az ékszerész művészet valóságos remeke. Az ötvösművészet kiváló darabjai a második két nyeremény tárgyai is. Megannyi Lőw Sándor főhercegi udvari szállító gyárából került ki. Petőfi összes költeményeinek vaskos ajándékiadása már kikerült a sajtó alól és mindenki megkapja, aki a Petőfi sorsjegyekből legalább 40 darabot megvesz, vagy elhelyez. Egy sorsjegy ára 1 korona. Huzás már március hó 6-án lesz. Sorsjegyek kaphatók és rendelhetők Budapest, IX., Boráros-tér 2. szám és az összes hazai tőzsdékben.

Katonaorvosok fegyvergyakorlata. Bármilyen békés szellők fujdogaljanak is a Balkán felől, a hadvezetőség minden alkalmat megragad, hogy a közös ármádiát egy bekövetkező háború esetére megerősítse. A véderőutasítás 37., 43. és 54. paragrafusainak értelmében ugyanis a minisztérium elrendelte, hogy azokat a tartalékos katonaorvosokat, akik 1905-ben és 1907-ben a tényleges szolgálatból kiléptek, az idén négyheti fegyvergyakorlatra hívják be. Ennek a behívásnak az a célja, hogy a tartalékos katonaorvosok a betegápolásban kiképeztesenek.

Adóhátralékosok veszedelme.

A pénzügyigazgatóság a bajai városi adóhivataltól bekérte azon adóhátralékosoknak névjegyzékét, akiknek hátraléka meghaladja az 500 koronát, mert a hátralékok behajtására állami adóvégrehajtókat fog kiküldeni.

A kötelező kórházi gyakorlat.

Az 1908. év végével lejárt a jogositványa azoknak a kórházaknak, amelyeket a vallás-és közoktatásügyi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértve az 1901. évben kelt szabályzat alapján mint olyanokat jelöli ki, melyekben az orvosok a doktori felavatáson felül kötelező egy évi orvosi gyakorlatot elölthetik. A hivatalos lap most közli a kimutatását e kötelező kórházi gyakorlat eltöltésére az 1909—1911. évek idejére feljogosított kórházaknak és gyógyintézeteknek s az azokba felvehető gyakornokok számának s körrendelet útján hívja fel a törvényhatóságokat a köteles ellenőrzésre.

Bohóc-estély. A kulai iparos dalárda február 2-án farsangi bohóc-estélyt rendez.

Közzgyűlés. Folyó hó 17-én délután fél három órákor tartotta a zombori kath. legényegyesület IV. évi rendes közgyűlését, melyre a tagok nagyszámban jöttek el. Buday Gerő egyházi elnök lendületes megnyitó beszéde után elhatározták, hogy az épület kibővítése tárgyában folyamodnak az érsekhez s az intézet hathatósabb támogatására felszólítják az iparosokat. A jelentések és a jövő évi költségvetés elfogadása után a tisztújítás a jelölő bizottság javaslata alapján a következőképpen történt: Egyházi elnök Buday Gerő, egyházi másodelnök Mészáros Béla, világi elnök Ugró Mihály, világi alelnök Magyarits Mihály, első dékán Horn Mihály, második dékán Wiener Sándor. Számvizsgálók Ugró Mihály elnöklete alatt Sztrilich Zsigmond és Omelka Gusztáv, egyesületi orvos dr. Donoszlovits Vilmos. Választmányi tagok: Hirn Antal, Mándits János, Matarits István, Bertinger Ferenc és Hrabovszki István a legénység részéről, Gräber Mihály, Hermann József, Knipl János, Mayer József, Orschelbacher Pál, Szelmann Péter, Sztrilich Zsigmond és Tuna Adolf a mesterek részéről. Nyomban a közgyűlés után összeült az új választmány és megválasztotta a saját hatáskörébe tartozó tisztviselőket. És pedig: jegyzővé Littvay Péter hittanárt, pénztárnokká Vujevich Alajos, első könyvtárnokká Takácsy Bélát, második könyvtárnokká Szabácsy Jánost. Ekkor alakult meg a vigalmi bizottság is. Elnök Schmidt L. József, alelnök Hock János, jegyző Dvornák Miklós, főrendező dr. Müller János, pénztárnok Vujevich Alajos, tagok: Kubatovits György, Walient Sándor, Ticsa Teofil, Ugró Károly, Gál Géza, Muzsik István, Nehl Jakab, Wiener Sándor, Horn Mihály, Szabácsy János, Móró András és Darázs Gyula.

Sztrájk. A bajmoki Sorg gőzmalom r. t. 14 munkása béremelést kért, de az igazgatóság azt jogtalanak találta és nem volt hajlandó teljesíteni, mire a munkásság kimondta a sztrájkot. Az igazgatóság erre a sztrájkoló munkásokat a malom kötelekéből elbocsátotta.

Jelmez-estély. A újverbázi községi parkegyesület folyó hó 23-án kotillon táncsal egybekötött jelmez- és bohóc-estélyt rendez.

Halálba menekült. Benz Károly bácsföldvári gépész, jobb sorsot keresendő kivándorolt Amerikába. Itt azonban utolérte a sors. Munka közben a gép elkapta az egyik lábát és összezsuzta. Kórházba került s mikor valahogyan erőre kapott, a szerencsétlenül járt ember visszatért hazájába. Ámde itthon sehogysem találta föl magát, nem tudott megnyugodni balvégzetében és folyton életuntságról panaszkodott. Múlt szombaton kiment a temerini országútra, ott járkált önmagával küzdve, míg végre egy hatalmas fát választott ki és arra felakasztotta magát. Mire ráakadtak, már meg volt halva.

Községi jégvermek. A belügyminiszter rendeletet adott ki az iránt, hogy a községi jégvermeket tiszta jéggel lássák el. Hogy a jég tiszta minőségű-e, arról a járási főszolgabírónak és orvosnak kötelessége meggyőződést szereznie.

Betörők a pap villájában.

Nagy betörést követtek el ismeretlen tettesek Korossy Emil evangélikus lelkész királyalmi villájában. A rablók előbb az épület állomás felőli egyik ablakát zúzták be, de mivel a spaletta erősen ellenállott és nagy zajjal járt volna a betörés, az épület belső részének az ebédőbe vezető falát kezdték kiásni s mivel a fal is vastag volt, a rablók a közvetlen közelükben levő ajtót feszítették fel s így a lakásba hatolva, minden ágyneműt, ruhafélét, revolvert, az összes kulcsokat, Flobert pisztolyokat kocsira rakva, elvitték. Valamennyi szekrényfiók fel volt hányva, a kár hozzávetőleg 300—400 korona; s az az érdekes a dologban, hogy a vincellér a betörés színhelyétől alig 20—25 lépésre lakott, de nem mert kijönni. A csendőrök megindították a nyomozást.

Villanyvilágítás. Bácsszentiván község képviselőtestülete folyó hó 16-án tartott ülésén villanyvilágítás behozatalát határozta el. Az áramot az apatini villanytelep szolgáltatja.

A primás menyasszonya.

A mióta a tüzes szemű, barna képű cigányprimások hercegnöket szöktetnek meg és vesznek nőül, azóta nem is megy szenzációszámba a primás urak szerencséje. De azért Óbecsén másról sem beszélnek most a bodros fűrtű leányok, az üde menyecskék, no meg az öszülő, de fiatal szívű asszonyok, mint arról az eljegyzésről, amely a múlt héten történt. Az óbecsei jönevű cigányzenekarnak ügyeskező primása, Rácz Pali eljegyezte Kálmán Mariska gyönyörű szép zsidóleányt. A bűvös szemű, piros ajku zsidóleányt addig nézte-nézte a fiatal primás, oly vonzóan játszott le érzelmeit a hegedűn, hogy azt a szép leány észrevette, majd viszonzta és hogy a két fiatal szív megértette egymást, most egymásé is lesznek. Most már Pali, a szép legény, a tüzes szemű primás, abba hagyja a léhaságot, a zenét hallgatni járó szép asszonyokkal való enyelgést és ábrándozó lelke messze száll, a mikor ujjai a hegedű hurjain futkosnak; oda abba a Fecske-utcai kis házba, ahol az ő szép menyasszonya lakik és készül az esküvőre. A szép zsidóleány választása pedig szomorúságba ejtett néhány fiatal embert, akik versengve küzdöttek a feltűnően szép leányért, de az a sűrűn felbukkanó udvarlókat mellőzve, szívére hallgatva, tultett magát minden elöítéleten s kezét a barna képű cigányprimásnak adta.

A gümőkór bacillusai. A tüdővész bacillusának új teóriájáról érkezik hír. Dr. Rosenberg philadelphiai bakteriológus megállapította, hogy a gümőkór bacillusai először a vérbe kerülnek és csak a vérkeringés útján jutnak a tüdőbe, amelyet aztán megtámadnak. A gümőkór csiráinak a vérben való kimutatása 150 különböző kísérletnél kivétel nélkül sikerült. Rosenberg egyben új gyógymódot is alkalmaz, amelyről azonban egyelőre még nem adott bővebb felvilágosítást, de annyira bizik eljárásának sikerében, hogy kijelentette, hogy az emberiséget ő fogja megszabadítani ettől a nyavalyától.

Öngyilkosság. Mohai Sándor hatvankét éves kossuthfalvai lakosnak felesége néhány hónapja meghalt. Mohai, ki felesége halála előtt példás életmódot folytatott, iszákoskosságnak adta magát. Az alkohol annyira megviselte idegzetét, hogy már egy hete a buskomorság jelei mutatkoztak rajta. Január 12-én pillanatnyi elmezavarban felakasztotta magát a szobája falára vert szegre. Mire a házbéliek kötelekétől megszabadították, már halott volt.

Elgázolt marhák. A Bajáról Szabadkára induló vonat elgázolta Tüske János földbirtokosnak a szállása előtt hét darab marháját. Két darab bikát, három darab hizott ökröt és két tehenet. Tüske kára meglehetősen nagy.

Az elhagyott nő boszuja.

Sára feketehegyi asszonyt elhagyta a szeretője, Lódi Miklós földbirtokos. Varga Sára a napokban megnézte a feketehegyi színésztrupp előadásait, hol úgy találta, hogy az elhagyott nőnek szeretőjén boszút kell állnia. A drámai hősnő példáján okulva, elhatározta, hogy Lódinak hűtlenségeért meg kell lakolnia. Lesbe állt Lódi lakása mögött s mikor ez házából kijött, szódaluggal leöntötte. Lódi súlyos sérüléseket szenvedett és a zombori kórházban elmélkedik azon, hogy helyes dolog-e a férfinak a szeretőjét hűtlennül megcsalni. A merénylő amazon ellen a csendőrség megindította a büntető eljárást.

I r o d a l o m .

A „Vasárnapi Ujság“ január 10-iki száma, mely az eddigénél alkalmasabb összeállításban s felvágva jelent meg, első helyén Messináról, a nagy földrengési katasztrófa színhelyéről közöl érdekes képeket. Vannak ezenkívül képsorozatok Halmi Artur festményeinek kiállításáról, szerajevói képek, az ifjabbik Nordenskjöld déli sarki utazásáról szóló képek stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán pompás regénye, Vargha Gyula és Mezey Sándor verse, Zsoldos László elbeszélése s egy érdekes angol automobil-regény. Egyéb közlemények: Pataki László művészi rajza, több ismeretterjesztő cikk, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában, (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

K ö z g a z d a s á g .

Munkásszövetkezetek. A népies gazdasági háziipar hatalmas terfoglalását jelenti a háziipari szövetkezeteknek örvendetes növekedése. Darányi földmivelésügyi miniszter örömmel látja a népek arra való kedvét, hogy a hasznos téli foglalkozást mind jobban fölkarolja s azért az ujonnan alakult háziipari munkás-hitelszövetkezetet a kezdet nehézségein átsegíti. Így legutóbb a péterrévei kosárfonók és termelők szövetkezetének államsegélyt, továbbá hasító-, hajlító- és hámozó gépeket adományozott. Hasonló módon gépekkel való állami támogatásban részesültek a gombosi, a titeli és a szilágyi telepesszövetkezetek. Ezek a szövetkezetek működésükkel megmutatják, hogy a gazdasági népiipar jelentékeny szociális népiéleti intézmény ott, ahol a vezetőséget altruizmus hatja át és ahol a nyersanyag könnyű szerrel áll a dolgozni szerető nép rendelkezésére. A háziiparral való foglalkozás egy munkáscsaládnak átlag 150 kor. téli keresetet biztosított.

Az állatlétszám Bács megyében. Bács megyében — beleértve Szabadka, Ujvidék, Baja és Zombor városokat is — az állatlétszám ezidő szerint a következő: szarvasmarha 227.000, ló 134.000, sertés 400.000, juh 290.000, szamár 585, öszvér 6, kecske 190.

Drágul a kivándorlás. Régi dolog, hogy a kivándorlás emelkedésével vele jár a szállítási díjak emelkedése is. Ez a régi igazság most is valóra vált. Az utóbbi hetekben ismét emelkedőben van a kivándorlás, tehát mi sem természetesebb, mint az, hogy a hajózási vállalatok sietnek megdrágítani a kivándorlást. A Hamburg—Amerika vonal és a Norddeutsche Lloyd az Európa és Amerika között közlekedő összes gőzösein az újév elejétől kezdve személyenként harminc márkával fölemelték a viteldíjakat. Az amerikai kormány részéről minden kivándorlóra, még a csecsemőkre is kivetett 16 márka fejadót is újévtől 17 márkára emelték. A csecsemők viteldíját négy márkáról háromra szállították le. Az Amerikából Európába visszautazók viteldíját — tekintettel a visszavándorlók számának növekedésére és a hajóvállalatok versenyére — az összes viszonylatokban 134 márkában állapították meg.

HIRDETÉSEK.**Egy jóforgalmu
vegyeskereskedés**

**házzal együtt azonnal eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban
„W 101“ jelige alatt.** 3-3

3428. szám. 1908.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-al, illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 4572. számú végzése következtében Paul Kálmán zombori ügyvéd által képviselt Irzsák Vig Mária zombori lakos javára 1800 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi április hó 28. án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 946 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1908. évi V. 846/6 sz. végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 124 kor. 98 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Nagyszerbtemplom utca 16. sz. leendő eszközzésére 1909. február hó 1-ső napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 197. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi január hó 11-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

3688. szám. 1908.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a wieni cs. és kir. járásbíróság 1908. évi C. XIV. 790/4. számú végzése következtében dr. Leo Meller wieni ügyvéd által képviselt Platz Ignác wieni lakos javára 365 kor. 81 fil. s járulékaik erejéig 1908. évi december hó 5. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy sárga mén ló nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1908. évi V. 2429/2 sz. végzése folytán 365 kor. 81 fil. tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 3. ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 42 kor. 07 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban, Csonoplyai ut 22 leendő eszközzésére 1909. évi január hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi január hó 8-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A „Bulkeszi népbank részvénytársaság“ Bulkeszin t. részvényeseit a **f. évi február hó 16-án délután 3 órakor** a saját helyiségeiben tartandó

XXIV. évi rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. Közgyűlési elnök és két jegyző-könyv hitelesítőnek választása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt év eredményéről. A mérleg előterjesztése, megállapítása s a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
4. Egy felügyelőbizottsági tag választása.

Bulkeszin, 1909. január hó 8-án.

Az igazgatóság.

10891/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetés.

A zombori királyi törvényszék, mint teleknyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Szabó Sándor végrehajthatónak Plavsits Száva végrehajtást szenvedő elleni 8 korona 45 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíróság) területén lévő, Oszivác község határában fekvő, az ósziváci 608. sz. betétben A. § 1. sor, 1444. hr. sz. 620. ö. i. 197. □ öles terjedelmű Plavsits Száva (nős Acsánszky Annával) tulajdonul bejegyzett jöszágtestre a fenti ingatlan 1. §-ára C. 4. sorsz. a. özv. Acsánszky Jásáné sz. Kalugyerszky Milka javára bekebelezett özvegyi jog sérelme nélkül 1600 korona, — az ósziváci 2501. sz. betétben A. § 1. sorsz. a. 5460/1. hr. sz. 1 hold 743 □ öl terjedelmű, Plavsits Száva (nős Acsánszky Julával) tulajdonul bejegyzett jöszágtestre 971 korona, ugyanazon betétben A. § 2. sor, 3979/1—b hr. sz. ugyanannak tulajdonul bejegyzett 1 hold 159 □ öles jöszágtestre 561 korona kikiáltási árban a II. a. árverési feltételek szerint az árverést elrendelte.

As 1909. évi január hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Oszivác községhezánál megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlanok az árverési hirdetésben megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb árban az árverésen el nem adhatók. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígert nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígert tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi % áig kiegyesítenie. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígerte figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben többé részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi október hó 28-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

99/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Kula községében lemondás folytán üresedésbe jött s havi előleges részletekben fizetendő évi 1100 korona készpénzfizetéssel egybekötött kataszteri nyilvántartói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi február hó 10-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. január 9.

2-2

B u d a y,
főszolgabíró.

68/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Óverbász községében lemondás folytán üresedésbe jött s évi 800 korona készpénzfizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi február hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. január 6-án.

2-2

B u d a y,
főszolgabíró.

12802/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bács-megyei Agrár Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Ebling András végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 257 számú betétben A. I. 1-2. sor, 3550, 3551. hr. sz. 402. ö. i. sz., 216 négyszögöles jószágtestből Ebling András végrehajtást szenvedett megillető 1/2 résznyi jutalékára 738 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

As 1909. évi február hó 19-ik (tizenkilenc) napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlanok az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár 2/3-dánál alacsonyabb áron el nem adhatók. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet telt, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi december hó 12-én.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

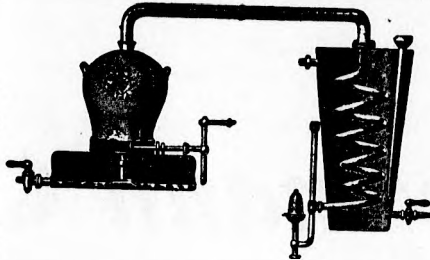
Radány,
kir. tvszéki bíró.**Pálinafőző készülékek**

100 litertől egész 400 liter irtartalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:**SZÁLLITHATÓ KIVITEL,**

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:**BEFALAZHATÓ KIVITEL,**

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőiglyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorubbantartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk.

Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.
Budapest, Váci-körút 26. sz. Sürgőncim: „USZÓ” BUDAPEST.

Boreladás.

Saját termésű rizling és burgundi bor tisztán kezelve **44 fillér** italadó nélkül.

Legkisebb vételmennyiség **50 liter.****Szlávy Péter,**

14-3-1

Nagytemplom-u. 9. sz.

Aki szereti a

gyomrát és egészségét,

igyon Mátyás király asztalán is felszolgált valódi

10-9

rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki

524-10-4

beszerezhet

Sztankovits Lázár

kereskedőtől, Sztapár (Bács-Bodrog m.).

Két pezsgős üveg ára 3 kor.**Két kisebb „ „ 2 kor.**

bérmentve szállitva bárhová,

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállitva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony **kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb áron szerzethetők be.

Kinek téli legelőre (mintegy 1000 drb birkára) szüksége van, az jelentkezék nálam.

Tisztelettel

100-48

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.